

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 30. novembrī
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2023/0093(COD)**

**15657/23
ADD 1**

LIMITE

**COPEN 399
JAI 1516
CODEC 2194**

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepr. dok. Nr.:	15641/23 + COR 1, WK 15683/23 + REV 1
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par tiesvedības nodošanu krimināllietās – Čehijas Republikas, Igaunijas un Slovākijas paziņojums

Pielikumā pievienots Čehijas Republikas, Igaunijas un Slovākijas delegāciju paziņojums
iekļaušanai Pastāvīgo pārstāvju komitejas un Padomes protokolā.

**Čehijas Republikas
Igaunijas Republikas un Slovākijas Republikas
paziņojums par priekšlikumu Regulai par tiesvedības nodošanu krimināllietās**

Čehijas Republika, Slovākijas Republika un Igaunijas Republika uzskatīja, ka priekšlikums Regulai par kriminālprocesa nodošanu ir iespēja vienkāršot, uzlabot un saskaņot kriminālprocesa nodošanas procedūru starp dalībvalstīm. Tāpēc šīs valstis jau no paša sākuma ļoti aktīvi piedalījās sarunās.

Čehijas Republika, Slovākijas Republika un Igaunijas Republika ļoti atzinīgi vērtē to, ka prezidentvalsts ir ņēmusi vērā daudzas to piezīmes un arī daudzus priekšlikumus, ko tās iesniedza sarunu procesā.

Čehijas Republika, Slovākijas Republika un Igaunijas Republika uzskata, ka īpaši pozitīvi ir tas, ka regula:

- izveido vienotu sistēmu kriminālprocesa nodošanai,
- ļauj nodot kriminālprocesu pat tad, ja likumpārkāpējs nav zināms,
- uztur spēkā pieprasījumu sistēmu,
- paredz iespēju konkrētos gadījumos atteikt kriminālprocesa nodošanu,
- attiecas tikai uz kriminālprocesa nodošanu un
- izveido vienotu veidlapu kriminālprocesa nodošanas pieprasījumam un nosaka termiņus atsevišķām nodošanas procedūras darbībām.

Jau kopš sarunu par regulas projektu sākuma Čehijas Republika, Slovākijas Republika un Igaunijas Republika ir iebildušas pret to, ka tiek ieviests aizdomās turēto / apsūdzēto / cietušo tiesiskās aizsardzības līdzeklis pret lēmumu par kriminālprocesa nodošanu. Diemžēl mūsu pastāvīgi izvirzītie argumenti sarunās netika ņemti vērā, un līdz ar to šis regulā noteiktais pienākums paliek spēkā. Mēs to uzskatām par fundamentāli negatīvu aspektu.

- Ja tiek uzskatīts, ka ar kriminālprocesa nodošanu varētu tikt pārkāptas aizdomās turēto / apsūdzēto tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, ir skaidri jāidentificē šīs aizdomās turēto / apsūdzēto tiesības, kuras varētu ietekmēt tiesvedības nodošana. Tomēr nav tiesību – tikt pakļautam kriminālvajāšanai vai netikt pakļautam kriminālvajāšanai kādā konkrētā ES dalībvalstī. Viens no galvenajiem tiesvedības nodošanas elementiem un tās galvenais problēmjautājums ir pareizas tiesvedības un efektīvas izpildes princips. Nevar sagaidīt, ka šis princips būs svarīgs arī aizdomās turētajiem / apsūdzētajiem; viņu intereses bieži vien būs visai atšķirīgas.
- Tāpat, nododot kriminālprocesu, netiek pārkāptas cietušo tiesības. ES dalībvalstīs, kurām ir saistoša Cietušo tiesību direktīva, tiek ievēroti cietušo tiesību aizsardzības kriminālprocesā standarti. Dažās dalībvalstīs cietušā tiesību īstenošana var būt “mazāk ērta”, taču tam nevajadzētu būt par iemeslu, lai kavētu kriminālprocesa nodošanu vai liktu tai šķēršļus.
- Tiesības uz tiesiskās aizsardzības līdzekļiem (*tas pats – pašreizējā redakcijā daļēji ierobežotā apjomā – attiecas uz pienākumu iepriekš apspriesties un saņemt atzinumu par kriminālprocesa nodošanu*) nav paredzētas nevienā no Regulas (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras izveidei, normatīvajiem noteikumiem. Minētā regula nereglamentē kriminālprocesa nodošanu, jo *EPPO* neīsteno pati savu, bet gan to ES dalībvalstu krimināltiesisko jurisdikciju, kurām ir saistoša Regula (ES) 2017/1939, savukārt šajā regulā ir paredzēti noteikumi par krimināllietas nodošanu no vienas dalībvalsts jurisdikcijas uz citu. Tādējādi mēs veidojam vidi, kurā aizdomās turētie / apsūdzētie konkrēta veida kriminālprocesā būs izdevīgākā situācijā salīdzinājumā ar citiem.

- Ir visai paradoksāli, ka, lai gan regula tagad piešķir tiesības uz tiesību aizsardzības līdzekļiem, tā arī faktiski ierobežo tās personām, kurām noteiktos apstākļos netiks izsniegts lēmums par kriminālprocesa pārņemšanu; šo nosacījumu novērtējums nav nekādā veidā pārbaudāms un ir atkarīgs no pieprasījuma saņēmējas valsts tiesu iestādes rīcības brīvības. Mēs neuzskatām, ka šis faktiskais ierobežojums attiecībā uz piekļuvi tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas var būt potenciāli problemātisks no konstitucionālā viedokļa, ir pragmatisks risinājums.

Kriminālprocesa nodošana starp dalībvalstīm ir pēdējā starptautiskās tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās joma, kas nav vienoti reglamentēta starp ES dalībvalstīm. Lai īstenotu sākotnējo nodomu, proti, izveidot mūsdienīgu, efektīvu, vienkāršu, skaidru un viegli piemērojamu regulu praktiķiem, būtu lietderīgi diskusijām *COPEN* darba grupas formātā veltīt pat vēl vairāk laika.

Neraugoties uz iepriekš minēto, Čehijas Republika, Slovākijas Republika un Igaunijas Republika izprot un atzinīgi vērtē prezidentvalsts centienus sarunās par regulas projektu panākt kompromisa formulējumu attiecībā uz pašreiz iesniegto tekstu.
